

Pas a desnivell

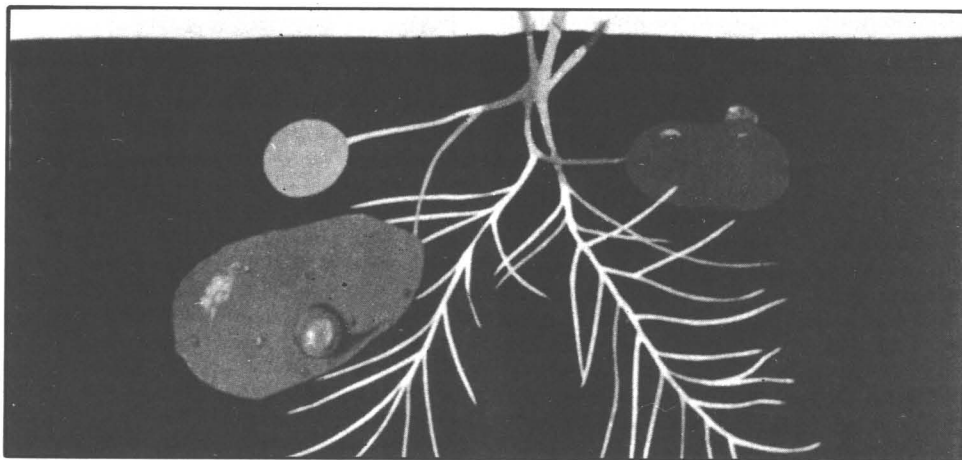
Ens afegiran un impost al valor

Com que ens tenen tan a prop, els francesos s'han esverat i posen traves a l'entrada dels productes alimentosos peninsulars. No se'ls pot criticar, perquè el cert és que nosaltres també tenim la por al cos, però no ens podem defensar amb l'eficàcia que donen les fronteres i les duanes.

Què mengem? On hem arribat en la qüestió de sobreviure? Hi ha un acord incommovible, qui sap si una conspiració a alt nivell encaminada a mantenir-nos en una ignorància que faci còmoda la governabilitat del país. La incorporació de la dona a tots els llocs de treball ha canviat la vida de família i actualment l'organització d'una llar ha sofert profundes modificacions. Se sent a dir sovint que un dels nostres plats nacionals, l'escudella, tendeix a desaparèixer perquè vol hores de preparació i de vigilar la cuina. I la casa s'ha quedat sense personal tècnic. L'exemple de l'escudella és triat a l'atzar i pot ampliar-se amb molts altres preparats de la gastronomia nacional. El cas és que hem anat augmentant el consum de productes enllaunats, envasats i sota etiqueta de marca de fàbrica, la qual cosa ha donat lloc a una gran indústria de l'alimentació.

El fenomen és a escala mundial, fins al punt que hi ha unes quantes multinacionals poderoses que es dediquen a fabricar elements auxiliars per a les manufactures de viandes. Colorants, additius, sabors artificials, materials de conservament i altres troballes de laboratori són de gran ajuda per a negocis formidables. La consigna sembla ésser aconseguir que s'assemblin tant com es pugui als productes naturals i, en aquest aspecte, s'han fet progressos notabilíssims. El color de la llet, posem per cas, l'han imitat amb una perfecció admirable i no m'estranyaria gens que algun dia arribessin a igualar-ne el gust. De moment (és una apreciació personal) encara no ho han trobat.

Com a observació lligada a experiències directes, voldria explicar un cas: endut per la propaganda de la televisió, vaig comprar unes patates fregides de disseny especial, que tenen la particularitat de cruixir engrescadament en ésser mossegades. I és ben cert, fan soroll, gairebé es pot dir que retronen entre el paladar i el cervell. O sigui que la publicitat que se'n fa no enganya. Però qui sap si a causa d'una mala prepa-

ració meua, no hi vaig trobar gust de patata fregida. Més aviat em va fer pensar en un plàstic comestible, molt enginyós, capaç d'entretenir la gana si s'hi posa voluntat. És possible que si el fabricant m'entaulava plet, ell demostraria que la seva matèria prima és la trumfa neta i pelada, adornada amb un perfil atractiu. És possible... Aleshores, jo no tindria altre remei que rendir-me i felicitar-lo per atènyer la conquesta que un producte natural faci pensar amb tanta força en un producte artificial. Un intent meritori si és que hem d'acostumar-nos inapehablement a la simulació alimentosa. No seria correcte que ens rebehéssim contra una educació progressiva que té per objecte el nostre bé.

Així és que ja hi som, i que no estem sols. El món sencer comparteix l'aventura. Ocorre, no obstant això, que els països més organitzats defensen el consumidor amb una convicció que aquí no es dona. En els productes en conserva, hi posen la fórmula dels seus components, la data de caducitat i la constància dels controls sanitaris oficials. Aquí no, a causa d'unes peculiaritats que són l'orgull de l'Administració —sobretot— central. Les indicacions que hi ha gravades a les llaunes o impreses a les etiquetes són jeroglífics plens d'astúcia, que podrien servir per a les pàgines d'entreteniment de diaris i revistes, al costat dels problemes d'escacs, dels dibuixos dels set errors i dels mots encruats. No tothom té humor, temps i capacitat per a resoldre'ls i el comprador d'aliments cau en un fatalisme resignat. Toca a qui toca, no hi ha res segur, no ens hem de deixar dominar per les manies, al capdavant tots

hem de fer el mateix camí... Només ens faltaria aquesta: que en anar a la tenda o al mercat, haguéssim de demostrar —a més de pagar uns preus en apujada constant— que som capaços de solucionar endevinalles.

Però resulta que fins i tot pel que fa a les manies ens sotmeten a proves difícilíssimes. El misteri de l'oli excedeix l'obligada despreocupació dels consumidors autòctons i la indústria conservera en pateix, ha entrat en una crisi greu que afecta milers de treballadors. Seria miraculós que els clients estrangers no se sentissin escamnats per problemes que ens esperen a nosaltres mateixos. I encara ens volen convèncer que l'entrada al mercat comú europeu no es produeix perquè som víctimes d'obscures maquinacions, a causa de l'enveja que ens tenen.

Ara es parla de la necessitat que el govern espanyol prengui represàlies contra l'actitud francesa, la qual, de fet, representa una desconfiança que es va estenent per Europa i les seves rodalies. Jo m'atreveixo a proposar una protesta romàntica: diuen que per a entrar al Mercat Comú es fixa com a una de les condicions que s'instauri aquí l'IVA (impost sobre el valor afegit), que ens acabarà d'aplanar. Doncs jo els diria que no, que renunciem a establir-lo per ara i sempre. Apa! Perquè aprenguessin a comportar-se.

Però ja sé que no hi ha cap esperança. Pel que fa als impostos, estic segur que no perdrem la marxa i que mantindrem, si és que no el sobrepugem, el nivell europeu. Al contrari: penso que en aquest terreny els donarem idees noves. ● PERE CALDERS